

REKONSTRUKCIJA KATEDRALE HRVATSKI STRUČNJACI O KATASTROFI U PARIZU

Dobra konstrukcija spasila je svod i unutrašnjost crkve

Tia Špero, Denis Derk

Požar koji je u ponedjeljak u ranim večernjim satima buknuo na katedrali Notre-Dame u Parizu ugašen je nakon 15-ak sati. Timovi stručnjaka za procjenu štete odmah su izašli na teren, a za sada je potvrđeno da se krovšte potpuno urušilo, ali unutrašnjost crkve ostala je očuvana.

Lako zapaljivi hrast

Hrvatski stručnjaci s kojima smo razgovarali smatraju da će restauracija biti moguća, ali trajat će dugi niz godina i za sada se ne može pretpostaviti koliko će koštati. – Kada se steknu svi sigurnosni uvjeti, najprije se, prije bilo kakve obnove, mora detaljno utvrditi stanje građevine nakon požara. Nakon toga izrađuje se dokumentacija sa svim vrstama radova koji su potrebni – rekla nam je Blanda Matica, pomoćnica ravnatelja za nepokretnu baštinu Hrvatskog restauratorskog zavoda. Katedrala Notre-Dame stara je više od 850 godina i nalazi se na UNESCO-ovoj listi zaštićene svjetske baštine kao vrhunski primjer gotičke arhitekture. – Za gotičke je katedrale tipična skeletna konstrukcija koja počiva na svodovima, odnosno rebrima svodova i kontraforima. Katedrala Notre-Dame poznata je po svojim prekrasnim prozorima, vitrajima, jer upravo oni omogućavaju da se ugradi tako lagana konstrukcija između nosivih elemenata – objašnjava Matica. Ta je konstrukcija vjerojatno bila u jako dobrom stanju, smatra, jer se krovšte urušilo, ali nije probilo svod, zbog čega je i unutrašnjost crkve pošteđena. Pri restauracijskim radovima i popravcima uvijek postoji opasnost od požara, jer staro i isušeno drvo može zapaliti svaka iskra koje uzrokuju strojevi. Uz

BLANDA MATICA:
UNUTRAŠNOST
CRKVE
OSTALA JE
ČITAVA

DAVOR TRUPKOVIĆ:
OBNOVA ĆE
TRAJATI NIZ
GODINA

to, krovšte crkve Notre-Dame bilo je sagrađeno od hrastova drveta, koje vrlo lako gori. – Pri obnovi bit će problematično i to što je jedna gređa duga oko 15 metara. Danas se najčešće do takvih materijala mora doći sjećom šume i pripremom građe specifično za tu namjenu, a to je samo jedan segment za restauraciju krovšta – kaže Matica. Najveći izazov restauratorima i konzervatorima bit će upravo kameni dio građevine koji je obrađen i isklesan specifično za gotički stil gradnje. Svi će se ti elementi morati obnoviti i rekonstruirati prema izvornom obliku. – To zahtijeva veliku mobilizaciju struke, ali i jako mnogo novca. Obnova kulturnih dobara ne može biti brza. To je jednostavno nemoguće – dodaje Matica.

Skupa obnova

Pomoćnik ministrice kulture Davor Trupković također ističe da će obnova biti veoma kompleksan i dugačak proces, pogotovo jer se katedrala nalazi na listi UNESCO-a te će se ponajprije s raznim stručnim tijelima morati utvrditi daljnji postupci i metoda koja će se primjenjivati pri rekonstrukciji. – Na tome će raditi vrlo usko specijalizirani stručnjaci, a taj posao nije brz i sigurno će trajati niz godina – naglasio je Trupković. Procjenu toga koliko će obnova Notre-Damea koštati nismo mogli dobiti. – Ta je procjena, naravno, vezana i za veličinu, ali ovdje je uistinu riječ o kapitalnoj investiciji te cijene nisu onakve kakve se računaju za, primjerice, stambenu izgradnju. Jako je teško procijeniti koliko bi to koštalo. Ipak, prema svemu što sam dosad čula iz medija, postoji dobra volja da se prikupljanjem i donacijama osiguraju sredstva za obnovu – zaključila je Blanda Matica.